

Lahti

Hyvinvoinnin ja kasvun Lahti 2030

Valtuustosopimus 2025–2029

Lahden kaupunginvaltuusto

Kuvat Juha-Pekka Huotari ja Lassi Häkkinen, Lahden kaupunki
Paino PunaMusta Oy

Hyvinvoinnin ja kasvun Lahti 2030

Seuraavat neljä vuotta ovat Lahdelle uuden alun aika. Me lahtelaiset poliittiset ryhmät olemme päättäneet tehdä valtuustokauden aikana ison käänteen ja otamme kaupunkina kehitysloikan seuraavalle tasolle.

Olemme päättäneet tehdä tulevaisuutemme itse. Tavoitteemme on rakentaa parempaa kaupunkia rohkeammin, päättäväisemmin ja yhdessä. Luomme toimintakulttuurin, jossa ratkaisut tehdään viisaasti ja vastuullisesti kaupunkilaisten osallisuutta edistäen.

Vuonna 2030 Lahti on edelläkävijä sekä innostava ja kiinnostava kaupunki. Olemme kestävä kasvun ympäristökaupunki, uuden ajan yliopistokaupunki sekä hyvinvoivien lasten ja nuorten kaupunki. Sopimus toimii myös strategiatyön käynnistäjänä ja valtuuston tahdonilmaisuna siitä, mitä poliittiset ryhmät haluavat saavuttaa valtuustokauden aikana. Valtuustosopimuksessa poliittiset ryhmät sopivat Lahden poliittisen kulttuurin kehittämisestä.

Lahdessa 15.5.2025

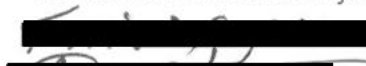
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue:

Sanna Virta

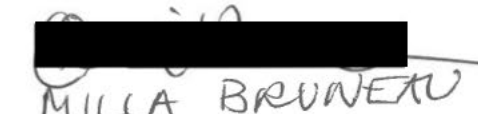

Sanna Häkinen

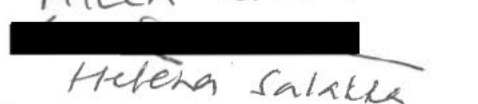

Kimi Uosukainen

Kansallisen Kokoomuksen ja Ruotsalaisen Kansanpuolueen vaaliliitto:

Francis McCarron

Toni Ahtla

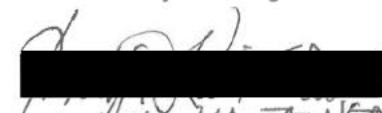

Milla BrunEAU

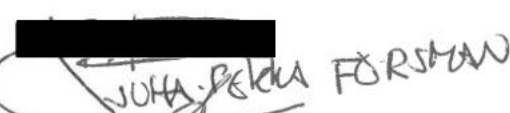

Helena Salonen

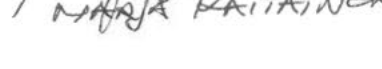
Suomen Kristillisdemokraattien, Suomen Keskustan ja Liike Nyt'in vaaliliitto:

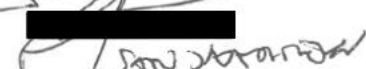

Petteri Redsven

Vasemmistoliitto

Oskari Päätaalo

Juhapekka Forsman

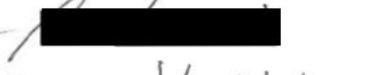

Jari Kaitainen

Jari Kaitainen

Vihreä liitto:

Riina Punsanen

Aleksi Mäntylä

Minerva Kastehelmi

Sisällys

1. Kestävän kasvun ympäristökaupunki	5
Lahti on hiilineutraali ensimmäisenä Suomen suurista kaupungeista	6
Elinvoimaisesti luontopositiivinen Lahti 2030	6
Uudistuva teollisuus	6
Vetovoimainen ja turvallinen kaupunki	7
2. Uuden ajan yliopistokaupunki	8
Rohkeasti kasvava yliopistokaupunki	9
Kansainvälisesti vetovoimainen kampus	9
Yritysten yliopistokaupunki	9
Vetovoimainen ja pitovoimainen opiskelukaupunki	9
3. Hyvinvoivien lasten ja nuorten kaupunki	10
Laadukasta varhaiskasvatusta ja tukea perheille	11
Yhdenvertainen ja turvallinen kouluympäristö	11
Moniammatillista nuorisotyötä	11
Hyvinvoinnin edistäminen	11
4. Valtuustosopimuksen toimeenpano	12
Talous	13
Talouden kestävä perusura	13
Laina- ja investointikatto	14
Menettelytapa talouden yllättävässä negatiivisessa ja positiivisessa poikkeustilanteessa	14
Työllisyys	14
Investoinnit	14
Edunvalvonta	15
Poliittisen kulttuurin muutos	15

1. Kestävän kasvun ympäristökaupunki

Lahti on yksi maailman johtavista kestävän kasvun ympäristökaupungeista. Tuemme luonnon monimuotoisuutta ja viherrytämme rakennettuja alueita. Hyödynnämme kaupungin kasvussa kunnianhimoista kehitystyötä ja ympäristöalan huippuosaamista. Lahti tarjoaa yrityksille erinomaisen toimintaympäristön ja houkuttelevat sijoittumisedellytykset.

Lahti on hiilineutraali ensimmäisenä Suomen suurista kaupungeista

- Lahti saavuttaa hiilineutraaliuden valtuustokauden aikana.
- Päätämme päästövähennyspuskurista, jonka avulla hiilineutraalius varmistetaan.
- Vähennämme liikenteen päästöjä nostamalla joukkoliikenteen käyttäjämääriä, edistämällä sähköisen liikenteen edellytyksiä kaupungissa, kohentamalla kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä sekä laskemalla tieliikenteen nopeuksia. Otamme huomioon liikennejärjestelmän kehittämisessä ja keskustan saavutettavuuden turvaamisessa kaikkien eri kulkumuotojen tarpeet.
- Vahvistamme hiilinieluja, toimimme yhdessä kumppaneiden kanssa hiilineutraalien ratkaisujen edistämiseksi ja kehitämme paikallista kompensatiomallia.

Elinvoimaisesti luontoposiitiivinen Lahti 2030

- Saavutamme tavoitteen 5 % luonnonsuojelualueiden osuudesta kaupungin omien alueiden suojelulla ja täydentämällä sitä yksityisellä suojelulla.
- Vahvistamme luontotyön merkitystä elinvoiman vahvistajana ja tuomme ympäristö- ja luontotyön liiketaloudellisen hyödyn paremmin esille.
- Hyödynnämme LUT-yliopiston rakennustekniikan osaamista ja tarjoamme kestävän rakentamisen pilottikohteita. Luomme rohkeasti lahtelaisen toimintamallin mahdollisimman luontoposiitiivisille rakentamis- ja investointihankkeille.
- Kasvatamme luontomatkailun määrää yhdessä Lahti Regionin, Päijät-Hämeen yritysten ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Kehitämme palveluntarjontaa kotimaisille ja kansainvälisille matkailijoille.

Uudistuva teollisuus

- Houkuttelemme monipuolisella tonttitarjonnalla ja koulutus-, innovaatio- ja kasvupalveluiden tarjonnalla investointeja, yrityksiä ja työpaikkoja kaupunkiimme. Tavoittelemme erityisesti vihreän siirtymän investointeja, osaamista ja työpaikkoja Lahteen. Teemme aktiivista seutuyhteistyötä yritystonttitarjonnan parantamiseksi.
- Kehitämme Invest-in -palveluista maan parhaita ja lupapalvelumme toimivat yhden luukun periaatteella.
- Tiivistämme yhteistyötä koulutuskeskus Salpauksen kanssa ammatillisen koulutuksen arvostuksen parantamiseksi, koulutustason nostamiseksi ja vastaamaan uudistuvan teollisuuden ja työmarkkinan tarpeita.
- Teemme aktiivisesti kasvukumppanuussopimuksia uusien sijoittuvien ja alueella kasvavien yritysten kanssa.
- Vahvistamme kumppanuuksia alueella jo toimivien yritysten kanssa ja edistämme kaikkien yritysten mahdollisuuksia kasvaa ja työllistää alueella. Tuemme erityisesti pienten yritysten toiminta- ja kasvuedellytyksiä.
- Rakennamme kaupungissamme kansainvälisesti kiinnostavia vihreän siirtymän kasvuklustereita ja tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa yhdessä korkeakoulujemme ja yrityksiemme kanssa. Toimenpiteitä tehdään muun muassa sähköisessä liikenteessä, rakennus- ja yhdyskuntasektorilla, kiertotaloudessa ja elintarvikealalla.

Vetovoimainen ja turvallinen kaupunki

- Vahvistamme kestävä arjen toteutumista kaupungissamme. Mahdollistamme 15 minuutin kaupunki -mallin, jossa palvelut ovat helposti saavutettavissa kestävillä kulkumuodoilla.
- Toteutamme päämäärätietoisesti keskustavisiota.
- Rakennamme vesiliikuntakeskuksen. Toteutamme kumppaneiden kanssa Kisapuiston kokonaisuuden sisältäen jalkapallostadionin. Edistämme monitoimiareenan suunnittelua.
- Edistämme aktiivisesti hotelli-investointeja.
- Laadimme aluepalveluohjelman monipuolisen, turvallisen ja vetovoimaisen kaupungin kehittämiseksi sekä eri kaupunginosien tasapuolisen kohtelun ja kehityksen varmistamiseksi sekä segregaaion ehkäisemiseksi.
- Kehitämme kaupungin rakennettua ympäristöä rakentamalla esteettisesti kestävä ja laadukasta kaupunkiympäristöä.
- Varmistamme asukkaiden turvallisuuden ja kaikille turvallisen kaupungin eri tahojen ja toimialojen määrätietoisella yhteistyöllä. Kehitämme tapoja, joilla tunnistetaan ja saadaan ajoissa tieto lisääntyvästä häiriökäyttäytymisestä, rikollisuudesta ja turvattomuuden tunteesta. Vahvistamme varhaisen puuttumisen toimintoja.
- Toteutamme Lahden vuoden 2029 pohjoismaisten hiihtolajien MM-kilpailut laadukkaasti ja kunnianhimoisesti sekä sosiaalisesti, taloudellisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla.

2. Uuden ajan yliopistokaupunki

Vuonna 2030 Lahti on perinteisten yliopistokaupunkien todellinen haastaja – rohkea, ketterä ja kansainvälinen tekijä. Kehitämme kaupunkiin pioneerimaista rakennus- ja yhdyskuntatekniikan osaamista, ICT-alan uutta osaamiskeskittymää ja kansainvälisesti vaikuttavaa kauppakorkeakoulua.

Lahdessa korkeakoulut LUT, LAB ja Helsingin yliopisto tekevät aitoa arjen yhteistyötä yritysten kanssa. Kasvua tavoitellaan yhdessä niin opiskelijamäärissä, tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnassa kuin yritysten, työpaikkojen ja startupien määrässä sekä sijoittuvissa yrityksissä. Rakennamme Lahteen uuden ajan kampuksen. Luomme edellytyksiä aiempaa vahvemmalle lahtelaiselle opiskelijakulttuurille, joka houkuttelee opiskelijoita ja tutkijoita kotimaasta ja maailmalta.

Rohkeasti kasvava yliopistokaupunki

- Tavoittelemme yliopisto-opiskelijoiden määrän merkittävää kasvua Lahdessa myös tulevaisuudessa. Laadimme LUT-konsernin kanssa kasvukumppanuusohjelman. Teemme aktiivisesti töitä ja päätöksiä sen eteen, että LUT-yliopisto laajentaa monipuolisesti toimintaansa ja käynnistää Lahdessa uusia koulutusohjelmia.
- Koulutamme korkeakoulujen kanssa osaajia, jotka vastaavat alueen yritysten tarpeisiin.
- Edistämme LUT-yliopiston lisäksi myös muiden korkeakoulutoimijoiden kehittymistä ja kasvua.

Kansainvälisesti vetovoimainen kampus

- Suunnittelemme Lahteen Suomen vetovoimaisimman ja kansainvälisesti houkuttelevan kampuksen yhteistyössä LUT-konsernin ja yritysten kanssa.
- Valitsemme korkeakoulukampuksen paikan valtuustokauden aikana ja hankimme sille rahoituksen.
- Edistämme yliopistotoiminnan ympärille rakentuvia yksityisen sektorin investointeja ja rahoitusta.

Yritysten yliopistokaupunki

- Kaksinkertaistamme alueellisen tutkimus-, kehitys- ja innovaatorahoituksen Lahden seudulla.
- Tuemme yritysten ja korkeakoulujen välistä yhteistyötä viemällä eteenpäin uudenlaisia toimintamalleja korkeakoulujen, Lahden seudun kehitys LADEC:n, kaupungin ja muiden sidosryhmien välille.
- Rakennamme ja rahoitamme Lahteen Suomen parhaita tutkimus- ja kehitysympäristöjä ja laboratorioita yhdessä korkeakoulujen, yritysten ja muiden sidosryhmien kanssa.
- Tuemme aktiivisin toimin alueen yritysten ja korkeakoulujen muodostamien liiketoimintaklustereiden kasvua ja kehittymistä (mm. valmistava teollisuus, sähköinen liikenne, elintarviketeollisuus, rakentaminen, kiertotalous sekä liikunta ja hyvinvointi).
- Korostamme kansainvälisyyden olevan lähtökohta kaupungin toiminnassa: Lahdessa yritykset hyötyvät korkeakouluyhteistyöstä ja vieraskielisistä osaajista. Hyödynnämme kansainvälisiä verkostoja ja viennin toimijoita aktiivisesti yritysten kasvun tukena.
- Käynnistämme Lahdessa uudenlaisen kansainvälisesti kiinnostavan yrityskiihdyttämötoiminnan ja houkuttelemme alueelle sijoittajia ja ulkoista kasvurahoitusta. Lisäksi teemme rohkeita panostuksia, joilla synnytämme alueelle uusia startup-yrityksiä ja kiihdytämme nykyisten yritysten kasvua.

Vetovoimainen ja pitovoimainen opiskelukaupunki

- Rakennamme uteliaasti uusia malleja sille, että opiskelijat löytävät alueen yrityksistä ja kaupungilta työpaikkoja, harjoittelupaikkoja ja opinnäytetyöpaikkoja. Lahden kaupunki näyttää niiden toteuttamisessa mallia omalla toiminnallaan.
- Sitoudumme opiskelija-asuntojen määrän kasvattamiseen. Rakennamme uusia opiskelija-asuntoja ja lisäämme opiskelija-asuntojen määrää Lahden talojen olemassa olevassa asuntokannassa.
- Olemme kansainvälinen yliopistokaupunki ja korkeakoulumme kansainvälistyvät aktiivisesti. Tarjoamme aikaisempaa paremmin palveluita moni- ja selkokielellisesti ulkomaalaisille opiskelijoille ja asukkaille.
- Varmistamme, että monipuoliset ja laadukkaat kaupungin tapahtumat, liikuntapalvelut ja kulttuuripalvelut ovat osa opiskelijoiden ja kaikkien lahtelaisten arkea ja elämää kaupungissa. Huolehdimme myös kolmannen sektorin toimintaedellytyksistä.

3. Hyvinvoivien lasten ja nuorten kaupunki

Lasten ja nuorten hyvinvointi luo perustan koko Lahden tulevaisuudelle. Hyvinvoivat lapset ja nuoret kasvavat tasapainoisiksi aikuisiksi, jotka osallistuvat aktiivisesti yhteiskuntaan ja edistävät sen kehitystä. Vahvistamme lasten, nuorten, perheiden ja lähiyhteisöjen hyvinvointia pureutumalla pahoinvoinnin juurisyihin, kuten ylisukupolviseen huono-osaisuuteen, matalaan koulutustasoon sekä kansanterveyden haasteisiin. Tavoitteenamme on vastata hyvinvointikertomuksessa ja hyte-indeksissä mainittuihin ongelmakohtiin ja luoda ympäristö, jossa jokainen lapsi ja nuori tuntee olevansa merkityksellinen ja arvostettu. Etsimme erilaisia keinoja lasten ja nuorten oppimistulosten parantamiseksi.

Laadukasta varhaiskasvatusta ja tukea perheille

- Nostamme varhaiskasvatuksen osallistumisastetta.
- Sitoudumme varmistamaan, että varhaiskasvatus on laadukasta ja saavutettavaa kaikille perheille. Tarjoamme perheille tukea ja resursseja, jotka edistävät lasten hyvinvointia ja kehitystä sekä lapsimäärän kasvua. Varmistamme oppimisen tuen jo varhaiskasvatusvaiheessa.
- Huolehdimme saavutettavasta varhaiskasvatuksesta riittävillä kaupungin omilla varhaiskasvatuspaikoilla ja sitä täydentävällä yksityisen varhaiskasvatuksen palvelusetelijärjestelmällä.

Yhdenvertainen ja turvallinen kouluympäristö

- Varmistamme yhdenvertaisen ja turvallisen kouluympäristön kaikille oppilaille. Luokkakokoja pienennetään ainakin esiopetuksessa ja alakoulun ensimmäisellä ja toisella luokalla, jotta jokainen lapsi saa tarvitsemansa huomion ja tuen. Selvitetään keinoja pienempien luokkakokojen mahdollistamiseksi koko koulupolulle.

Moniammatillista nuorisotyötä

- Otamme vetovastuun moniammatillisesta yhteistyöstä nuorisotyössä. Nuorisotilat tarjoavat turvallisen ja inspiroivan ympäristön nuorille, ja etsivä nuorisotyö tavoittaa ne, jotka tarvitsevat erityistä tukea.
- Teemme tiivistä yhteistyötä eri toimijoiden kanssa, jotta voimme tarjota lapsille ja nuorille parasta mahdollista tukea ja palveluita. Tunnustamme erityisesti kolmannen sektorin tärkeän roolin nuorisotyössä ja edistämme nuorisojärjestöjen toimintaedellytyksiä. Tiivis ja toimiva yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on keskeistä lahtelaisten lasten ja nuorten hyvinvoinnin parantamiseksi.

Hyvinvoinnin edistäminen

- Vähennämme lasten ja nuorten pahoinvointia ja kiusaamista. Tunnistamme varhaisessa vaiheessa huonosti voivat lapset ja nuoret. Kohdistamme heihin sekä heidän perheisiinsä tarvittavia tukitoimia. Torjumme segregatiokehitystä tukemalla erityisesti ulkomaalaistaustaisia lapsia ja -nuoria sekä heidän perheitään.
- Teemme määrätietoista työtä segregatian vähentämiseksi varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa.
- Pyrimme lisäämään lasten ja nuorten mielen hyvinvointia tarjoamalla heille tukea ja resursseja, jotka auttavat heitä käsittelemään stressiä ja muita haasteita. Edistämme aktiivisesti mielenterveyspalveluiden saatavuutta erityisesti oppilaitosten yhteydessä.
- Vähennämme lasten ja nuorten päihteidenkäyttöä tukemalla terveitä esimerkkejä ja tarjoamalla merkityksellisiä vaihtoehtoja.
- Edistämme terveellisiä elintapoja, kuten liikuntaa ja terveellistä ravitsemusta, jotta lapset ja nuoret voivat kasvaa ja kehittyä parhaalla mahdollisella tavalla. Edistämme kaikkien lahtelaisten liikunnallista elämäntapaa poikkileikkaavasti eri palvelualueilla. Kehitämme Lahtea arkiliikunnan ja lähiliikuntapaikkojen ihannekaupungiksi ja kehitämme retkeilyreittejä ja merkittyjä polkuja.
- Kehitämme harrastustakuumallia, joka varmistaa jokaisen lapsen ja nuoren mahdollisuuden mieleiseen harrastukseen.
- Vahvistamme lasten ja nuorten osallisuuden kokemusta tarjoamalla heille mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa heitä koskeviin päätöksiin ja toimintoihin.

4. Valtuustosopimuksen toimeenpano

Talous

Lahden kaupungin talouden kestävyys tarkoittaa tasapainoista talouskasvua ilman velkasuhteen kasvua. Tämä edellyttää talouden kestävästä perusuraa, lainakattoa ja verolinjausta. Näiden lisäksi varaudumme menettelytapoihin talouden yllättävissä poikkeustapauksissa.

Lahti hakee päämäärätietoisesti kasvua edellä tässä sopimuksessa esitettyjen toimenpiteiden avulla. Olemme halukkaita löytämään ratkaisuja kasvun pullonkauloihin ja etsimme aktiivisesti uusia mahdollisuuksia kaupungin kehittämiseksi. Panostamme erityisesti osaamiskärkeen, kasvuyrityksiin ja startupien kehittämiseen. Rakennamme kasvukumppanuuden LUT-konsernin ja veturiyrittäjien kanssa, ja toteutamme niiden kanssa pilotteja ja demoja.

Talouden kestävä perusura

Menojen kasvun hallinta luo kestävästä talouden perustan. Parannamme kaupungin palvelutuotannon laatua ja vaikuttavuutta kustannuskehityksen pysyessä maltillisena. Vahvistamme kaupungin hankintaosaamista ja edistämme julkisilla hankinnoilla paikallista elinkeinoelämää ja työllisyyttä aina, kun mahdollista.

Tavoittelemme kaupungin omaisuudesta saatavan tuoton kasvua. Sitoudumme kehittämään Lahti Energiaa ja Lahti Aquaa lahtelaisten omistuksessa.

Investointien rahoitusratkaisuvaihtoehdot tulee mahdollisuuksien mukaan tehdä niin, että ne eivät lisää merkittävästi lainanottoa. Etsimme investointien toteuttamiseen ja rahoittamiseen kumppanuuksia ja uudenlaisia kaupungin riskejä vähentäviä ratkaisuja. Investoinneilla pyrimme erityisesti lisäämään tuottavuutta, kasvattamaan tuloja, varmistamaan omaisuuden tuottoa tai hidastamaan menojen kasvua. Selvitämme mahdollisuutta tulosperusteisen rahoitussopimuksen (SIB) kokeilemiseen jossakin kaupungin tuottamassa palvelussa.

Lahden kaupungin käyttötalouden osalta sitoudumme siihen, että kaupungin toiminnasta aiheutuvat menot (toimintamenot) eivät saa kasvaa enempää kuin palveluista perittävät maksut (toimintatulot), verotulot ja valtionosuudet kasvavat yhteensä. Tavoitteenamme on, että verotulot, maksutuotot ja valtionosuudet kattavat käyttömenot. Tämä tarkoittaa sitä, että kaupungin toimintakate ei saa heiketä enempää kuin verorahoituskokonaisuus kasvaa. Huomioimme taloussuunnittelussa, että viimeistään keskipitkällä aikavälillä kaupungin vuosikate kattaa suunnitelmien mukaiset poistot.

Vahvistamme veropohjaa työllisyys- ja kasvutoimilla. Talouden tasapainottamiseksi tarkastelemme suunnittelukauden alussa veroprosenttien tasoa. Toimintakateen kasvua hillitsemme ensisijaisesti toimintatulojen tasaisella kasvulla ja palvelutuotannon tuottavuutta lisäämällä sekä viimesijaisesti tarvittavin osin laatutasoa sopeuttamalla.

Johdamme taloutta ennaltaehkäisevät toimet edellä huomioiden hyvinvointi-investoinnit ja päätösten vaikutusarvioinnit. Luovumme erillisistä talouden tasapainotusohjelmista. Tavoittelemme kaupungin oman henkilöstön henkilötövuosien vähentämistä erityisesti vuosina 2027–2029 hyödyntäen henkilöstön poistumaa.

Laina- ja investointikatto

Pyrimme, että Lahden kaupunkiorganisaation lainakanta ei kasva merkittävästi per asukas vuoden 2029 loppuun mennessä. Lainakattoa voidaan nostaa yhteisellä päätöksellä erittäin perustellusta syystä, ottaen kuitenkin huomioon 2030-luvun investointitarpeet.

Tavoittelemme valtuustokauden aikana Lahden kaupungin investoinneissa korkeintaan noin 60 miljoonan euron investointikatto per vuosi. Mikäli investointikatosta poiketaan perustellusta syystä, tulee investoinnin tuottaa taloudellista hyötyä pitkällä aikavälillä sekä sen toteuttamiseen ja rahoittamiseen tulee sisältyä myös ulkopuolista rahoitusta.

Menettelytapa talouden yllättävässä negatiivisessa ja positiivisessa poikkeustilanteessa

Mikäli sopimuskaudella talousarvioennusteen mukainen vuosikate jää negatiiviseksi tai taseen kertyneet ylijäämät laskevat merkittävästi, toteutamme erillisiä sopeutustoimia.

Mikäli kaupungin taloudessa toteutuu yllättävä positiivinen poikkeustilanne, joka kääntää talouden merkittävästi ylijäämäiseksi, suuntaamme varojen käytön toimiin, jotka parantavat kaupungin talouden kestävyttä ja omaisuuden tuottoa pitkällä aikavälillä. Vaihtoehtoisuunnitelmista tulee laatia vaikuttavuusarvioinnit, joiden perusteella voidaan tehdä suunnitelmien toteuttamisvalinnat. Valintojemme tulee varmistaa kaupungin kasvun mahdollisuuksia ja siihen liittyvää talouden kestävyttä.

Työllisyys

Tavoittelemme työttömyysasteen laskua niin, että se lähestyy valtakunnallista keskiarvoa. Tavoittelemme yksilöllisiä ja vaikuttavia työllisyyspalveluja, parannuksia kotouttamiseen sekä nuorten ja vieraskielisten asukkaiden työllisyysmahdollisuuksien edistämiseksi. Mikäli Lahden kaupunki hyväksytään pilottialueeksi valtioneuvoston valmistelussa olevaan työllisyydenhoidon norminpurkukokeiluun, kaupungilla on hyvät mahdollisuudet uudistaa palvelujen tuottamista karsimalla hallinnollista taakkaa.

Uudistamme työllisyyspalveluita aktiivisesti ja toteutamme kohdennettuja ja vaikuttavuusperusteisia hankintoja tiiviissä yhteistyössä oppilaitosten, kolmannen sektorin toimijoiden ja yksityisten palvelutuottajien kanssa. Painotamme palveluita kaupungin työttömyysturvan rahoitusvastuun näkökulmasta tehokkaasti. Teemme tiivistä yhteistyötä Päijät-Hämeen hyvinvointialueen kanssa ja edellytämme heidän sitoutumistaan työllisyydenhoitoon erityisesti työttömien työnhakijoiden nopean työkyvynarvioinnin varmistamiseksi. Lahti kehittää välityömarkkinoiden toimivuutta ja vaikuttavuutta luomalla uusia innovatiivisia ratkaisuja vaikeimmin työllistyvien avuksi.

Investoinnit

Rakennamme valtuustokauden aikana vesiliikuntakeskuksen. Toteutamme Kisapuiston kokonaisuuden mukaan lukien jalkapallostadionin yhdessä kumppaneiden kanssa. Kisapuiston suunnittelu etenee ensimmäisessä vaiheessa kaavoituksen kautta. Edistämme monitoimiareenan suunnittelua ja toteuttamista pidemmällä aikavälillä.

Kaupunginhallitus asettaa erityisen toimikunnan ohjaamaan aluepalveluohjelman valmistelua ja laatimaan siitä esitys viimeistään vuoden 2026 aikana. Aluepalveluohjelma huomioidaan kaupungin investointiohjelman ja eri palvelualueiden palveluverkon suunnittelussa viimeistään vuodesta 2027 alkaen.

Edunvalvonta

Teemme aktiivista edunvalvontaa yhdessä Päijät-Hämeen liiton ja alueen kuntien kanssa kansallisesti ja kansainvälisesti. Kärkiedunvalvontakohteemme ovat Lentorata-hankkeen edistäminen, valtionosuudet, LUT-konsernin rahoitus ja koulutusvastuut, MAL-sopimus, Valtatie 12 investointi kokonaisuudessaan, kansallinen talviliikuntakeskus ja osaamiskärkien rahoitus.

Poliittisen kulttuurin muutos

Poliittisen kulttuurin muutoksella tavoittelemme yhteistyön, tehokkuuden ja yhdenvertaisuuden parantamista sekä päätöksenteon laadun ja keskinäisen luottamuksen lisäämistä. Vahvistamme poliittista luottamusta sitoutumalla päätöksenteossa saatavan ei-julkisen, salassa pidettävän ja luottamuksellisen tiedon huolelliseen, asialliseen ja tarkoituksenmukaiseen käsittelyyn.

Kehitämme kaupunkilaisten osallisuutta, vahvistamme erilaisia keinoja vaikuttaa kaupungin toimintaan ja parannamme edustuksellisen demokratian toteutumista. Haluamme nostaa äänestysaktiivisuutta ja paikallispolitiikan kiinnostavuutta.

Sitoudumme kehittämään poliittista yhteistyötä ja neuvottelukulttuuria, jossa kaikkien osapuolten näkemykset otetaan huomioon ja päätöksenteko perustuu avoimeen ja rakentavaan vuoropuheluun. Vahvistamme valtuustoryhmien puheenjohtajatoimikunnan työskentelyä valitsemalla sen puheenjohtajaksi suurimman valtuustoryhmän puheenjohtajan.

Sitoudumme käyttämään yhteistä aikaa eri tilaisuuksissa tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti, jotta päätöksenteko on sujuvaa ja tuloksellista. Edellytämme päätösten valmistelussa ja varsinaisessa päätöksenteossa vaikutusten ennakkoarviointia sekä tiedolla johtamista.

Varmistamme hyvän koordinaation kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja lautakuntien välillä, jotta tiedonkulku ja päätöksenteko on yhtenäistä ja johdonmukaista. Parannamme näin päätöksenteon laatua ja varmistamme, että kaikki toimielimet toimivat yhteisten tavoitteiden mukaisesti.

Sitoudumme arvioimaan luottamushenkilöorganisaation toimivuutta valtuustokauden puolivälissä, jotta voimme tehdä tarvittavia parannuksia ja varmistaa tehokkaan päätöksenteon toteutumisen.

Vahvistamme poliittista toimintakulttuuria, jossa jokainen voi ilmaista mielipiteensä ilman pelkoa syrjinnästä, häirinnästä tai epäasiallisesta käytöksestä. Toimimme arvokkaasti ja kunnioittavasti toisiamme kohtaan kaikessa toiminnassa. Kaikki valtuutetut kohtelevat toisiaan yhdenvertaisesti ja oikeudenmukaisesti.

Poliittiset ryhmät sitoutuvat demokraattisten periaatteiden ja ihmisoikeuksien puolustamiseen sekä olemaan julkaisematta ja levittämättä rasismia tai muita ennakkoluuloja lietsovia näkemyksiä. Kannustamme päättäjiä rakentavaan ja asialliseen poliittiseen debattiin, jossa erilaisten ja myös kriittisten näkökulmien esittämistä arvostetaan ja jokaisen laillista sananvapautta kunnioitetaan.

Lahden päättäjät puuttuvat kaikenlaiseen epäasialliseen käyttäytymiseen. Poliittiset ryhmät sitoutuvat yhteisiin periaatteisiin häirintätilanteisiin ja epäasialliseen käytökseen puuttumiseksi.

Lahti